

Keuzedeel mbo

Specifieke doelgroepen sport en bewegen

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0288

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer Zorg, welzijn en sport
Op: 26-11-2015

1. Algemene informatie

D1: Specifieke doelgroepen sport en bewegen

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Ja

Scholingsbehoefte/landelijke herkenbaarheid

Regionale en lokale sport- en bewegen aanbieders zijn nog onvoldoende toegerust om ook specifieke doelgroepen adequaat te ondersteunen bij de diverse sport- en bewegen activiteiten. Deze scholingsbehoefte wordt onderschreven door Gehandicaptensport Nederland, Achterhoek in beweging, Estinea, Elver, Stichting ZoZijn Zorg en Stichting Nationale Raad Zwemveiligheid en sluit tevens aan bij het in 2018 gesloten Nationaal Sportakkoord 'Sport verenigt Nederland' en het Nationaal Preventieakkoord.

Ingangsdatum certificaat

25-04-2020

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Dit keuzedeel is ontwikkeld door vertegenwoordigers van werkveld en onderwijs in samenwerking met Calibris.

Dit keuzedeel bestaat uit kennis en vaardigheden. Op basis van de opleiding Sport en Bewegen is de beginnend beroepsbeoefenaar in staat om sport- en/of beweegactiviteiten voor te bereiden, uit te voeren en te evalueren. Deze werkprocessen staan beschreven in het kwalificatiedossier Sport en Bewegen en vormen de leidraad voor het werken met de doelgroep. Ook zal de beginnend beroepsbeoefenaar gedurende zijn opleiding (basis en profiel) de juiste beroepshouding aanleren om sport- en/of beweegactiviteiten voor een specifieke doelgroep uit te voeren.

De beginnend beroepsbeoefenaar maakt in dit keuzedeel kennis met een aantal doelgroepen. Binnen het keuzedeel kan hij zich specialiseren in het werken met één specifieke doelgroep (of indien gewenst twee of meer). Met een schoolverklaring/certificaat kan aangegeven worden in welke specifieke doelgroep de beginnend beroepsbeoefenaar zich heeft gespecialiseerd.

Relevantie van het keuzedeel

Dit keuzedeel is een verdieping van kwalificaties sport en bewegen op niveau 3 en 4.

Beschrijving van het keuzedeel

In het keuzedeel 'specifieke doelgroepen sport en bewegen' leert de beginnend beroepsbeoefenaar om voor één (of meer) specifieke doelgroepen sport- en/of beweegactiviteiten aan te bieden die aansluiten bij de mogelijkheden van de deelnemers. Specialisatie is mogelijk in:

- ouderen
- deelnemers met een lichamelijke of zintuiglijke beperking
- deelnemers met een verstandelijke beperking
- deelnemers met psychiatrische problematiek
- deelnemers met gedragproblematiek
- deelnemers met een (chronische) ziekte
- deelnemers met neurologische aandoeningen.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

2. Uitwerking

D1-K1: Uitvoeren van sport- en beweegactiviteiten voor specifieke doelgroepen

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar verwerft kennis en vaardigheden om een groep deelnemers met een specifieke ondersteuningsbehoefte als gevolg van een lichamelijke, zintuiglijke of verstandelijke beperking, gedragsproblematiek, geriatrische, psychiatrische of neurologische aandoening of (chronische) ziekte, te motiveren, te enthousiasmeren, te informeren, te adviseren, te begeleiden, te instrueren en/of te ontwikkelen op het gebied van sport en/of bewegen. Vanwege de specifieke ondersteuningsbehoefte is het aanbieden van sport- en/of beweegactiviteiten aan de doelgroep complex en doet het een beroep op kennis van de doelgroep, kennis van de consequenties van de 'beperking' voor deelname aan sport en kennis van beweegactiviteiten. Het doet eveneens een beroep op communicatieve en probleemoplossende vaardigheden en op een juiste beroepshouding in het werken met de specifieke doelgroep.

N.B. voor de leesbaarheid wordt in dit keuzedeel het begrip beperking gebruikt, waarmee ook aandoening, ziekte of stoornis wordt bedoeld.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig en draagt verantwoordelijkheid voor het aanbieden en uitvoeren van sport- en/of beweegactiviteiten voor een of meer van de specifieke doelgroepen. Zo nodig stemt hij vooraf zijn aanpak en activiteiten af met zijn leidinggevende of de verantwoordelijk functionaris. Hij legt verantwoording af over zijn werkzaamheden aan zijn leidinggevende. Bij onduidelijkheden of calamiteiten kan hij terugvallen op zijn leidinggevende.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van consequenties van geriatrische problematiek voor aanpak, uitvoering, aard en duur van sport- en/of beweegactiviteiten
- heeft brede kennis van de consequenties psychiatrische problematiek, zoals depressie, schizofrenie en verslaving, voor aanpak, uitvoering, aard en duur van sport- en/of beweegactiviteiten
- heeft brede kennis van de consequenties van (chronische) aandoeningen, zoals diabetes, reuma, hartaandoeningen en obesitas, voor aanpak, uitvoering, aard en duur van sport- en/of beweegactiviteiten
- heeft brede kennis van de consequenties van lichamelijke en zintuiglijke beperkingen voor aanpak, uitvoering, aard en duur van de sport- en/of beweegactiviteiten
- heeft brede kennis van de consequenties van neurologische aandoeningen, zoals epilepsie, dementie, spierziekte of multiple sclerose, voor aanpak, uitvoering, aard en duur van sport- en/of beweegactiviteiten
- heeft brede kennis van de consequenties van veel voorkomende gedragsproblematiek, waaronder autismespectrumstoornis, adhd en odd, voor aanpak, uitvoering, aard en duur van de sport- en/of beweegactiviteiten
- heeft brede kennis van de consequenties van verstandelijke beperkingen voor o.a. aanpak, uitvoering, aard en duur van de sport- en/of beweegactiviteiten
- heeft brede kennis van kenmerken, oorzaken, vormen en verloop van de beperking
- heeft kennis van de gevolgen van de beperking voor het bewegingspatroon van de doelgroep
- heeft kennis van psychische, fysieke en sociale aspecten van de beperking: o.a. verwerkingsproblematiek, bijkomende aandoeningen en consequenties voor sociaal maatschappelijk functioneren
- heeft specialistische kennis van de belasting-belastbaarheid van de doelgroep in relatie tot sport en bewegen

- kan communiceren met de doelgroep
- kan de doelgroep voor, tijdens en na een sport- en/of beweegactiviteit begeleiden
- kan een eenvoudige anamnese afnemen bij de deelnemer
- kan een specifieke doelgroep adviseren over deelname aan sport en beweegactiviteiten: mogelijkheden, aandachtspunten en mogelijke, gewenste aanpassingen
- kan een specifieke doelgroep motiveren en enthousiasmeren voor sport en/of beweegactiviteiten
- kan methodisch observeren om gegevens te verzamelen
- kan motivatietechnieken afstemmen en toepassen op de doelgroep
- kan omgaan met gedrag en emoties van de deelnemers (w.o. recalcitrant of onaangepast gedrag, (heftige) emoties, weerstand, agressie)
- kan probleemgedrag van deelnemer(s) ombuigen, bijv. met behulp van het SGG-model (Situatie-Gedrag-Gevolg)
- kan sport- en/of beweegactiviteiten en de begeleiding afstemmen op de wensen en mogelijkheden van de doelgroep